

податків та інших обов'язкових платежів з прибутку, що залишається в розпорядженні банку, тобто чистого прибутку, сплачуються дивіденди акціонерам, обґрунтування розміру яких проводиться адміністрацією банку.

Таким чином, з метою забезпечення фінансової стабільності банку, збільшення розміру його власного капіталу необхідно визначити частку прибутку, який доцільно спрямувати на капіталізацію; прослідкувати в динаміці зміну співвідношення накопиченої частини статутного фонду та величини активів. Це дозволить оцінити ефективність витрат і визначити їх економічну доцільність.

*Р. С. Квасницька, канд. екон. наук, доц.,
Університет банківської справи НБУ, м. Київ*

ПОТЕНЦІАЛ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ – ІНСТИТУТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Ринкове середовище, в якому на сьогодні функціонують інститути фінансового ринку, протягом останніх років істотно змінюється: постійно зростає ступінь його невизначеності, з'являються невраховані чинники ризику. Одним із невідкладних завдань стає формування та оцінювання поточних і перспективних можливостей розвитку банківських установ, тобто їхнього потенціалу з урахуванням як складових потенціалу, так і особливостей впливу на нього чинників зовнішнього і внутрішнього підприємницького середовища.

Визначення суті потенціалу банків набуває певного значення також у зв'язку з необхідністю розробки підходів до оцінювання рівня економічної безпеки даного інституту фінансового ринку. Підвищення потенціалу банків веде до зростання їхньої економічної безпеки. Однак рішення цього питання неможливе без чіткого визначення сутності потенціалу банківських установ і його складу, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Теоретичні аспекти формування та використання потенціалу банківських установ досліджувались у працях багатьох вчених-економістів, а саме: І. О. Бланка, І. О. Барановського, О. В. Васюренка, О. І. Лаврушина, Б. Л. Луціва, О. М. Мороза та інших. Однак дискусійним залишається питання сутності та складу потенціалу банків.

Потенціал банківської установи може бути визначений як сукупна можливість наявних фінансових, матеріально-технічних, трудових, інтелектуальних та інших ресурсів банку забезпечувати процес купівлі-продажу фінансових ресурсів і надання фінансових послуг для реалізації цілей держави, населення, нефінансових і фінансових корпорацій.

Дане визначення орієнтує на необхідність оцінки не тільки обсягу тих чи інших ресурсів банківської установи – носіїв потенціалу, але і їх “виробничої” здатності. Адже банківські установи повинні стати головними учасниками інвестиційного процесу, розпорядниками інвестиційних ресурсів, інститутами підвищення інвестиційної привабливості країни, регіонів і окремих галузей економіки.

Особливістю потенціалу як економічної категорії є те, що його носіями можуть бути як працівники банку – носії трудового й інтелектуального потенціалів, так і неживі об’єкти – носії матеріально-технічного потенціалу.

Формою прояву кожного з елементів потенціалу банківської установи є носії потенціалу: приносити дохід; забезпечувати платоспроможність; скорочувати час здійснення операцій; своєчасно отримувати необхідну інформацію; аналізувати; приймати рішення; керувати; впроваджувати; впливати на зовнішнє середовище; працювати з клієнтами; залучати інвестиції; знижувати фінансові ризики; забезпечувати правовий, технічний і фізичний захист; попереджати виникнення кризових і надзвичайних ситуацій тощо.

Визначення потенціалу банківських установ передбачає і врахування банківської мобільності, тобто використання всього різноманіття варіантів застосування всіх наявних ресурсів банку та його можливостей.

*А. В. Колдовський, канд. екон. наук,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

В умовах трансформаційної економіки здійснюється ринкове та державне регулювання валютних відносин. На валютному ринку формуються попит і пропозиція валют, їх курсове співвідношення, а закони попиту та пропозиції в умовах конкуренції на валютних ринках забезпечують відносну еквівалентність обміну валют, відповідність міжнародних потоків валют потребам світового господарства, пов’язаних з рухом товарів, послуг, капіталів, кредитів. Ринкове та державне валютне регулювання завжди доповнюють одне одного.

Перше, що ґрунтується на конкуренції, породжує стимули розвитку, а друге спрямоване на подолання негативних сторін ринкового регулювання валютних відносин. Співвідношення між ними часто змінюється: в умовах кризових потрясінь, воєн, післявоєнної розрухи